

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 4 sierpnia 2010 r.

**Pan
Piotr Florek
Wojewoda Wielkopolski**

LPO-4101-06-07/2010
P/10/161

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu (zwany dalej „Urzędem”) w zakresie stanu realizacji „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 21 lipca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo występujących uchybień, ocenia działania Urzędu związane z naborem projektów inwestycyjnych, oceną wniosków o dofinansowanie przebudowy, budowy i remontów dróg zgłoszonych przez gminy i powiaty, a także prawidłowością przekazywania środków budżetowych na ten cel gminom i powiatom oraz efektywnością nadzoru nad wykorzystaniem tych środków i ich rozliczeniem.

1. Na dofinansowanie zadań realizowanych dla poprawy stanu technicznego dróg lokalnych w 2009 r. z udziałem środków „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011” (zwanego dalej „Programem”), Wojewoda Wielkopolski zawarł z gminami i powiatami 74 umowy na łączną kwotę 62.499,9 tys. zł (z przyznanych 62.500 tys. zł). Według dokonanych (na dzień 28 kwietnia 2010 r.) kolejnych rozliczeń finansowo – realizacyjnych, w województwie wielkopolskim na przebudowę, budowę i remont 156,312 km dróg powiatowych i gminnych wydatkowano łącznie 143.969 tys. zł, w tym 62.135,2 tys. zł ze środków dotacji z budżetu państwa.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Natomiast na koniec I półrocza 2010 r. podpisane zostały umowy obejmujące dofinansowanie takich robót na odcinkach dróg o długości 161,007 km na kwotę 62.825,95 tys. zł (79% przyznanych w ramach Programu na 2010 r. środków w kwocie 79.490 tys. zł). Zadeklarowany dla tych przedsięwzięć wkład własny powiatów i gmin stanowił 66.016 tys. zł.

2. NIK pozytywnie ocenia postępowanie związane z powoływaniem Komisji ds. oceny wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Programu (zwanej dalej „Komisją”). Skład Komisji odpowiadał postanowieniom uchwał Rady Ministrów Nr 233/2008 z dnia 28 października 2008 r. w sprawie ustanowienia Programu Wieloletniego pod nazwą „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011” oraz Nr 157/2009 z dnia 15 września 2009 r. zmieniającej ww. uchwałę.

Regulaminy prac Komisji, zawierające zasady oceny wniosków zostały zatwierdzone przez Wojewodę Wielkopolskiego odpowiednio w dniu 20 listopada 2008 r. (jeden dzień przed upływem terminu składania wniosków o dofinansowanie dla wniosków na 2009 r.) oraz w dniu 24 września 2009 r. (sześć dni przed upływem terminu składania wniosków o dofinansowanie dla wniosków na 2010 r.), podczas gdy wnioski składane były przez beneficjentów już od 5 listopada 2008 r. (wnioski na 2009 r.) oraz od 10 września 2009 r. (wnioski na 2010 r.). W ocenie NIK, nie miało to jednak wpływu na terminowość rozpatrywania wniosków o dofinansowanie projektów zgłoszonych przez gminy i powiaty. Postanowienia zawarte w tych regulaminach były zgodne z założeniami Programu oraz stosownymi instrukcjami MSWiA.

3. Terminy naboru wniosków na lata 2009 - 2010, ogłoszone przez Wojewodę Wielkopolskiego w internecie, były zgodne z terminami określonymi w harmonogramie załączonym do uchwały Rady Ministrów Nr 233/2008 z dnia 28 października 2008 r. Wszystkie wnioski (386) zostały złożone terminowo. Oceniono je zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym. Spośród złożonych wniosków, 376 (97%) spełniało wymagania formalne.

4. NIK, pomimo stwierdzonych uchybień, pozytywnie ocenia weryfikowanie wniosków złożonych na lata 2009-2010 i ich kwalifikowanie oraz rozpatrywanie zastrzeżeń do list rankingowych.

Badanie 35, spośród 376 wniosków (w tym 28 poddanych ponownej ocenie przez Komisję po zastrzeżeniach złożonych przez beneficjentów do pierwotnej oceny) wykazało, że w przypadku 12 z nich (34% badanych wniosków) wystąpiły rozbieżności ocen poszczególnych

członków Komisji w odniesieniu do kryteriów określonych w „karcie indywidualnej oceny merytorycznej wniosku”, stanowiącej załącznik do regulaminu pracy Komisji.

W ocenie NIK, przyczyną powyższych rozbieżności było to, że w ww. karcie załączonej do regulaminu pracy Komisji z dnia 20 listopada 2008 r. nie przewidziano w kryterium nr 2 (spójność drogi objętej wnioskiem z siecią dróg na obszarze województwa), powiązania jednej drogi powiatowej z inną drogą powiatową, a także rodzaju przedsięwzięcia obejmującego jednocześnie budowę jednego odcinka drogi i przebudowę innego jej odcinka w ramach tego samego zadania. Członkowie Komisji przyznawali w takich przypadkach punktację według własnego uznania.

Jednocześnie NIK zauważa, że w regulaminie pracy Komisji z dnia 24 września 2009 r. doprecyzowano kryterium nr 2 w karcie indywidualnej oceny merytorycznej wniosku.

NIK zwraca uwagę, że nadal występowały jednak rozbieżne interpretacje członków Komisji, co do oceny powiązania obu stron odcinka drogi objętego wnioskiem z siecią dróg (przyjmowano zarówno połączenia bezpośrednie, jak i pośrednie).

W trzech przypadkach, nie wysłano do wnioskodawców pisemnej informacji o wynikach rozpatrzenia ich zastrzeżeń (do listy na 2009 r.), pomimo przyjętego przez Komisję zobowiązania w tym zakresie.

5. Ogłoszenie list rankingowych wniosków zarówno na 2009 r., jak i na 2010 r. nastąpiło zgodnie z terminami określonymi w harmonogramie Programu. NIK pozytywnie ocenia terminowość rozpatrywania zastrzeżeń złożonych przez beneficjentów do list rankingowych. Spośród zastrzeżeń złożonych przez 98 beneficjentów (w tym przez 52 beneficjentów do wniosków na 2009 r. i przez 46 beneficjentów do wniosków na 2010 r.), wszystkie zostały rozpatrzone przez Komisję przed upływem terminów wyznaczonych w harmonogramie realizacji Programu.

NIK nie wnosi uwag co do terminów zarówno przekazania ostatecznych list rankingowych wniosków do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, jak i uruchomienia środków z dotacji celowej w ramach Programu w kwotach: 62.500 tys. zł (na rok 2009 r.) oraz 79.490 tys. zł (na rok 2010).

6. Zastrzeżenia NIK pod względem rzetelności budzi nieprzestrzeganie postanowień zawartej z Powiatem Wolsztyńskim umowy (nr 65/09) o dofinansowanie dotacją celową w zakresie terminu finansowego zakończenia realizacji inwestycji. W toku kontroli ustalono,

że zaakceptowane zostały wydatki beneficjenta zapłacone dziewięć dni po terminie finansowego zakończenia realizacji projektu (ostatnią fakturę zapłacono w dniu 30 grudnia 2009 r., a termin finansowego zakończenia realizacji projektu zapisany w umowie upływał w dniu 21 grudnia 2009 r.). Wskazać należy, że beneficjent nie zgłosił w formie pisemnej wniosku o przedłużenie terminu finansowego zakończenia realizacji projektu, do czego był zobowiązany postanowieniem umowy. Akceptacja ta nastąpiła jednak – jak wynika ze złożonych wyjaśnień – po przeprowadzeniu analizy kwalifikowalności tych wydatków ze względu na to, że wydatek został poniesiony w 2009 r. zgodnie z decyzją Wojewody Wielkopolskiego o przyznaniu tych środków.

7. Umowy o dofinansowanie dotacją celową zawierane przez Wojewodę Wielkopolskiego z beneficjentami zawierały postanowienia zabezpieczające dysponenta środków budżetowych przed ewentualnymi nieprawidłowościami w zakresie wykorzystania dotacji.

NIK pozytywnie ocenia terminowość przekazywania przez Wojewodę Wielkopolskiego środków z dotacji. Badanie wybranych losowo 57 wniosków o wypłatę dotacji wykazało, że środki te wypłacono beneficjentom w dniu ich otrzymania od Ministra Finansów (55 wniosków o wypłatę) lub w dniu następnym po ich otrzymaniu (dwa wnioski o wypłatę).

8. NIK pozytywnie ocenia działania podjęte przez Wojewodę Wielkopolskiego w zakresie egzekwowania od beneficjentów składania sprawozdań z wykorzystania dotacji w 2009 r. Wprawdzie siedmiu z nich (9 %) złożyło sprawozdania z opóźnieniem od jednego do trzech dni, to jednak zauważyć należy, że opóźnienie to wystąpiło pomimo, że Wojewoda Wielkopolski w dniu 15 stycznia 2010 r. skierował pisma do beneficjentów z informacją, że termin na złożenie sprawozdań upływa w dniu 31 stycznia 2010 r. W wyniku przeprowadzenia przez pracowników Urzędu weryfikacji złożonych sprawozdań, w 65 (spośród 74) skorygowano błędnie wprowadzone zapisy (dotyczące: długości zrealizowanego odcinka drogi, zadań wykonanych w ramach projektu, numerów i dat decyzji przyznających dotacje, poprawności wypełnienia części tabelarycznej sprawozdania, okresu sprawozdawczego, różnic w kwotach przyznanych dotacji, wykorzystanych dotacji i niedostarczenia potwierdzenia wkładu podmiotu współfinansującego projekt).

9. NIK pozytywnie ocenia prowadzenie i skuteczność kontroli następczych inwestycji, w miejscu ich realizacji. Spośród 25 przeprowadzonych kontroli (na 74 inwestycje zrealizowane w 2009 r.), w 15 z nich (60%) stwierdzono nieprawidłowości w szczególności w zakresie naruszania postanowień umów o udzielanie dotacji na realizację inwestycji. Dotyczyły one m.in.

błędów w postępowaniach przetargowych, wadliwego wykonania robót budowlanych, nierzetelnego prowadzenia ewidencji księgowej, nie egzekwowania od wykonawcy kar za opóźnienia w realizacji inwestycji (252.515,19 zł – umowa nr 7/09), a także finansowania niewykonanego zakresu robót (59.904,45 zł – umowa nr 7/09). Stwierdzono ponadto nieprawidłowości związane z wykorzystaniem dotacji, skutkujące koniecznością zwrotu jej części przez beneficjenta (kwota 144.546,19 zł została zwrócona - umowa nr 65/09, a wobec kwoty 29.952,23 zł postępowanie nie zakończyło się do dnia zakończenia kontroli – umowa nr 7/09). Do kierowników kontrolowanych podmiotów skierowano wystąpienia pokontrolne zawierające wnioski usprawniające.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Rozważenie możliwości doprecyzowania regulaminu pracy Komisji w celu zapewnienia jednolitości oceny wniosków w zakresie powiązania obu stron odcinka drogi objętego wnioskiem z siecią dróg.
2. Poinformowanie o efektach realizacji wniosków wynikających z kontroli zadań realizowanych na drogach lokalnych w zakresie nieprawidłowego wykorzystania i rozliczenia dotacji celowych z Programu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę, w terminie 20 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat.
2. Aa.